

1828: PŘÍCHOD BÍLÉHO BRATRA

Táborový program podle skutečných dějin asijského kmene Karenů.

OBSAH

Příběh kmene Karenů	2	Den 4	23
Celotáborová hra	5	Hledání záchrany	23
Motiv	5	Voják Tahbaju	24
Skupiny	5	Pravda bílé knihy	26
Program	5	Povaha misionáře	30
Hry	5	Den 5	31
Propojení se životem Karenů	6	Modlitba za druhé	31
Bodování	6	Cesta misionáře	32
Nástupy	6	Kázání evangelia	33
Pomoc karenským dětem	7	Hledání pravdy	35
Biblické verše s ukazováním	7	Den 6	36
Jak program používat?	8	Prudká povaha	36
Denní řád	9	Smrt Tahbaju	37
Den 1	10	Boj o život	38
Představení Karenů	10	Strážci svobodné Barmy	40
Zahájení slavnosti	12	Den 7	41
Den 2	13	Společná stráž	41
Hojnost života s Bohem v ráji	13	Tréning	42
Makoliho lest a lidský stud	14	Pomoc pro karenské děti	43
Jak se lidé naučili sloužit Natům	16	Cesta odvahy	44
Boží slova od bílého bratra	18	Den 8	45
Den 3	19	Žijeme ve válce	45
Útěk do hor	19	Ukončení tábora	46
Budoucí generace budou znát Boha	20		
Volání o pomoc	21		
Příjezd bílého bratra	22		

DĚTSKÁ MISIE
ČESKÁ REPUBLIKA

...na pomoc evangelizace dětí...

Copyright © Dětská misie 2016

Jičínská 549, 742 58 Příbor, www.detskamisie.cz

Autor: Daniel Fér

Nejdéle trvající občanská válka na světě. Pokus o genocidu v Barmě. Nic vám to neříká? Nejste sami. Dění v Barmě sice občas proniklo i do českých médií, ale nikdy ne na dlouho. Patrně jste také nikdy neslyšeli o zhruba třímilionovém národě Karenů.

Karenský národ, jak je typické pro Asii, miluje zářivé barvy, květiny, hudbu a tanec. Proto své území pojmenovali Kotulej – „Země květů“. V současné době je asi třetina z nich křesťanů. A jsou přes šedesát let ve válce o vlastní přežití. Pro ně druhá světová válka ještě neskončila.

O své minulosti toho Kareni příliš mnoho nevědí. Traduje se mezi nimi, že uprchli před pronásledováním, překročili „řeku tekoucího písku“ a usídlili se v džungli, kde žijí dodnes. Vědcům se nepodařilo objasnit, odkud pocházejí. Někteří se domnívají, že přišli z Číny – protože se mezi Kareny zachovalo jméno čínského boha jako označení pro falešné bohy. Ale nikdo netuší, co by ona „řeka tekoucího písku“ mohla být.

Kareni ovšem už celá tisíciletí dobře znají mnohem dávnější historii. Z generace na generaci si předávají ve verších zprávy o počátku světa.

Ajwa utvořil svět originálně.

On ustanovil jídlo a pití.

On ustanovil ovoce zkoušky.

On dal podrobné příkazy.

Makoli oklamal dvě osoby.

On způsobil, že jedli ovoce ze stromu zkoušky.

Oni se nepodřídili; oni nevěřili Ajwovi...

Když snědli ovoce zkoušky,

přišly na ně nemoci, začali stárnout a umírat.

Ajwa je karenské jméno jediného, pravého, věčného a spravedlivého Boha. Pro účely programu předpokládáme, že slovo Ajwa prostě v karenském jazyce znamená Bůh, i když je to po jazykové stránce nepřesné. Makoli je jméno Satana. Celý příběh stvoření světa a prvního hříchu se pozoruhodně shoduje s knihou Genesis. Jejich vyprávění, ale pokračuje dále a vysvětluje, že po vyhnání z ráje dítě prvních lidí onemocnělo. Protože si Thanai a Íja nevěděli s nemocí rady a Boha se báli, šli za Makolim, aby jim pomohl, když kvůli jeho radě na ně nyní přicházejí nemoci. A Makoli je naučil věštění, magii a obětem svým služebníkům Natům, kteří vládli různými pohromami. Od té doby Kareni obětují duchům, provádějí magické rituály a další nařízené věci, ale přesto si z generace na generaci předávají víru v jediného pravého Boha – Ajwu.

Je velmi nepravděpodobné, že by tuto víru získali od židů nebo muslimů, protože se v jejich vyprávění nenachází ani zmínka o Abrahamovi. Je jen těžko představitelné, že by je židé či muslimové vyučovali o Bohu a vynechali Abrahama. Z podobného důvodu lze vyloučit ovlivnění křesťanskou vírou, protože Kareni neměli ani tušení o Ježíši.

Zato ovšem měli další příběh a proroctví. Na světě žili tři bratři. Černý bratr, bílý bratr a bratr Karen. Všem Bůh svěřil svá slova, aby poznali pravdu od lži a věděli, jak mají žít. Karen byl nejstarší a Bůh ho miloval ze všech nejvíce. Ale bratr Karen byl neposlušný, žil rozmařile a zle. Po čase zjistil, že Boží slova ztratil. Stejně tak černý bratr. Jediný nejmladší bílý bratr byl rozvážný a Boží slova mu zůstala. To vedlo k tomu, že poznával pravdu od lži a dařilo se mu lépe. Naučil se stavět lodě a plavit se po moři. Karenům se mezitím vedlo zle. Žili ve válkách, v nedostatku a bídě. Ale pak přišlo proroctví. Jednoho dne přijde bílý bratr a přinese knihu Božích slov. V té knize se dozvědí, co udělal Bůh, aby je zachránil. Od té doby v každé generaci žil jeden Ajwův prorok (mimo kněží, kteří sloužili Natům) a jeho úkolem bylo střežit víru v pravého Boha, odmítat jakékoli falešné božstvo a udržovat znalost proroctví o příchodu bílého bratra.

Novější zprávy o Karenech přicházejí až z 18. století. Tehdy Barmánci získali zpět svou zemi od Mongolů a na druhé straně vznikl stát Siam, který se později přejmenoval na Thajsko. Barmánci vyráželi do hor plnit přírodní bohatství a přitom vyvražďovali jejich obyvatele – Kareny a přes deset dalších menších etnik. Thajci z druhé strany

pořádali nájezdy za účelem lovu otroků. Tehdy Kareni zoufale volali o pomoc k Ajwovi a ten seslal proroctví skrze „Ajwova proroka“. Proroctví říkalo, že příjezd bílého bratra je blízko. Když ale bílý bratr přijde po zemi, mají truchlit, protože přinese trápení. Pokud ale přijede na lodích s bílými plachtami, mají jásat, neboť přinese mír.

V roce 1824 připluli na lodích s bílými plachtami Angličtí kolonizátoři, kterým došla trpělivost s barskými loupežnými nájezdy do jejich kolonie Indie, a přišli Barmu dobýt. Během několika dní zvítězili a získali nadvládu nad zemí. Během dvou válek v následujících letech pak zcela sesadili barského krále a získali Barmu jako svou kolonii. Ačkoli Angličané měli větší zájem být kolonizátory než bílými bratry, pro Kareny doba jejich nadvlády znamenala vzácné období míru.

Na knihu Božích slov museli Kareni čekat další čtyři roky. A Bůh si vybral velmi nepravděpodobného člověka. Americký baptistický misionář Jaudson působil v Barmě již sedm let. Za celou dobu působení mu budhističtí Barmánci nevěnovali příliš pozornosti a on získal pouze jediného konvertitu. Rozhodl se proto k překladu Bible do barského jazyka. Někdy v té době se doslechl o jakémsi panu Tahbajovi, který se kvůli dluhu stal otrokem místního správce. Rozhodl se jej vykoupit z otroctví a zaměstnat u sebe.

Pan Tahbaju v té době již přesáhl 40 let, jak prozrazuje v zápiscích jeho titul „Ko Tahbaju“ – který označuje „zralého muže“. Jeho historie byla velmi dramatická. Tahbaju byl Karen, vyrostl v džungli a jeho dosavadní život byl velmi neúspěšnou honbou za příjemným životem. V šestnácti letech utekl z domova s vidinou snadného zisku v barském diamantovém dole. Kvůli těžké práci a špatné společnosti se pokusil o krádež, která však byla odhalena a Tahbaju tak tak přežil a znovu se stal uprchlíkem. Několik let žil jako psanec, zloděj a vrah ve vlastní zemi, než se přidal ke karenské osvobozené armádě. Ani během armádního života však neopustil svůj sen o snadném životě a blahobytu. Proto znovu uprchl a vydal se do barského vnitrozemí. A jak již víme, zde kvůli dluhu skončil v otroctví správce.

To vše pan Jaudson nevěděl. Tehdy ještě ani netušil, že nějací Kareni existují. Z pozdějších zápisků víme, že byl brzy zklamán Tahbajovými schopnostmi pomáhat s překladem. Jako všichni Kareni – kteří mají sice vlastní jazyk, ale nikoli vlastní písmo – uměl Tahbaju plynule barsky. Ovšem jeho schopnosti sotva stačily na čtení. Příliš se neorientoval v gramatice ani pravopisu a zároveň také zrovna neoplýval trpělivostí. Protože si ale Jaudson nemohl vybírat, vytrval v práci se svým karenským pomocníkem. Během nějaké doby Tahbaju konečně pochopil obsah biblické zvěsti a stal se tak druhým Jaudsonovým konvertitou a prvním Karenem, který uvěřil Božím slovům z knihy bílého bratra. Ovšem bylo to v barském vnitrozemí, daleko od ostatních Karenů.

Americká baptistická misie vyslala na pomoc do Barmy manžele Boardmanovi. Ti dorazili k panu Jaudsonovi a Tahbajovi. Když Tahbaju uslyšel, že se chystají do Tavoje, viděl to jako otevřené dveře k myšlence, kterou už dlouho nosil v hlavě a na modlitbách. Přesvědčil Boardmanovy, aby ho vzali s sebou. V Tavoji se 16. května 1828 nechal pokřtít. Kvůli svému křtu musel na Boardmanovy velmi naléhat, protože ti se zdráhali jej přijmout jako znovuzrozeného, kvůli svým přísným baptistickým pravidlům i Tahbajově vznětlivé povaze a slabému intelektu.

Ještě téhož roku se Tahbaju se dvěma společníky vydal na svou první misijní cestu. Vyrázil do džungle vybavený pouze stručným katechismem v barmštině. Prudké deště ho ale donutily odklonit se od zamýšlené cesty, a tak skončil v malé vesnici u řeky Khat. Bylo právě období setby, tak ve vesnici nebylo mnoho lidí. Když se však doslechli o Tahbajovi, přišli z polí a pozorně poslouchali Tahbajovu vyprávění. Pan Mong Kwei byl ihned zasažen Tahbajovou zvěstí a na místě uvěřil. Aby se lépe vyučil evangeliu, rozhodl se následovat Tahbaju k bílým učitelům v Tavoji. Mong Kwei byl bratrem náčelníka vesnice a když se po týdnech vrátil domů, téměř celá vesnice se díky jeho svědectví obrátila k Bohu.

Povzbuzen tímto výsledkem se Tahbaju vydával na další a další cesty do vnitrozemí karenské džungle. Na jedné z prvních cest zde potkal rodinu uprchlíků před armádou a mezi nimi také svou budoucí manželku. Cestoval od vesnice k vesnici a s pomocí katechismu vyučoval evangelium. V každé vesnici vzbudil rozruch a mnoho Karenů se obrátilo přímo na místě. Ti pak byli velmi motivováni dozvědět se víc, než je mohl Tahbaju naučit. Proto se vydávali na dlouhé a nebezpečné cesty do Tavoje k misionářům Boardmanovým. Když se poté vrátili zpátky, spousta dalších lidí se obracela skrze jejich svědectví. Nezřídka přicházela k Bohu celá vesnice.

Když Tahbaju zrovna nebyl na stále delších misijních cestách, vyučoval Kareny ve škole manželů Boardmanových. A právě tehdy napsal misionář Boardman do Ameriky dopis, ve kterém naléhavě prosil, ať jsou posláni další učitelé. Velmi opatrně si postěžoval, že Tahbaju je vybaven pouze „běžnými schopnostmi“ a jeho žáci po pár týdnech vědí více než učitel. A Boardmanovi nestíhali vyučovat stovky Karenů, kteří téměř každý den po skupinkách přicházeli z džungle.

Jedním z nově příchozích učitelů byl Francis Mason. Ten se tak stal svědkem ovoce Tahbajových cest a jeho neobyčejné vytrvalosti a odolnosti vůči počasí i všem překážkám džungle. Popsal, jak byl Tahbaju již po několika

týdnech v Tavoji neklidný, a přestože zde má ženu a děti, brzy znovu vyrazí čím dál hlouběji do džungle vybavený pouze traktátem s malým katechismem (překlad Bible do barmštiny ještě stále nebyl dokončen). Po dvanácti letech služby však i Tahbajovi došly síly. Péče o něj se ujal Francis. Ten popisuje, že se Tahbajovy nohy zkrivily, takže nebyl schopen pohybu a měl silné bolesti. Francis píše, že Tahbajova stará povaha se tehdy znovu začala projevovat. Francis nemohl celé noci spát, protože Tahbaju sténal a vyžadoval nepřetržitou péči. Přesto však uvádí jako poslední Tahbajova slova: „Víte, co je nejdůležitější? Že Bůh je s námi.“

Krátce po Tahbajově smrti sepsal Francis Mason knihu *Ko Tahbaju – Apoštol Karenů*, ve které popsal Tahbajův příběh a situaci misie mezi Kareny. Použil k tomu deníkové zápisky pana Jaudsona, Boardmanových a také dalších misionářů. Připojil také zápisy o historii Karenů, o jejich dávné pověsti o stvoření světa a příjezdu bílého bratra. Jeho kniha je tak téměř jediným zdrojem informací o Karenech a většina ostatních z ní hlavně cituje. Knihu najdete v PDF verzi v příloze k tomuto programu (je v angličtině), nebo online: <http://gutenberg.net.au/ebooks09/0900061h.html>

Od té doby nemáme žádné informace o Karenech až do roku 1941. Na konci tohoto roku zahájilo Japonsko v rámci 2. světové války invazi do Barmy jako britské kolonie. Barmánci si od tohoto útoku slibovali osvobození od britské nadvlády, a tak Japonce podporovali. Brzy se však zklamali a Japonsko zde zavádí vojenskou správu. Kareni přicházejí ke slovu až roku 1944, kdy výměnou za slib samostatnosti podporují spojenecká vojska ve vyhnání Japonců z Barmy. Barmská Liga se záhy dala do boje o samostatnost a roku 1948 ji také získala. Spojenci uznali aktuální hranice Barmy a na Kareny se přitom zcela zapomnělo.

Krátce poté vypukla občanská válka mezi Ligou a Komunistickou stranou, do které se ve snaze získat samostatnost zapojila také karenská armáda a armády dalších menších etnik žijících na hranicích Barmy. Armáda brzy získala nadvládu, a tak se boje občanské války přesunuly do pohraničních oblastí, kde mnohé armády dodnes bojují o samostatnost. Ani nejstarší karenští obyvatelé tedy nikdy nezažili mír.

Barmská armáda postupně během let zcela převzala nadvládu nad zemí. Zároveň také vyhlásila absolutní nárok na půdu po celém území Barmy a záměr vyvraždění ostatních etnik. Během let došlo k několika pokusům o demokratizaci Barmy, které barmská armáda potlačila násilím, jež vyvolalo pozornost celosvětových médií.

V posledních letech se bez vnitřních změn snažila barmská vojenská vláda získat lepší pověst v zahraničí. Jedním z kroků, které tuto snahu měly podpořit, bylo přejmenování Barmy na Myanmar. Kareni a další obyvatelé však chápou přejmenování jako výraz moci barmské vojenské juty a potlačení svých práv, proto změnu názvu neuznávají. Ze solidarity s nimi proto píší o Myanmaru nadále jako o Barmě.

V roce 1997 už utichla mezinárodní pozornost o dění v Barmě. Barmská armáda tehdy zahájila drastický útok s cílem vyvraždění vzdorujících etnik na svých hranicích. Bůh však dávno předem připravoval Davida a Karen (to je americké vlastní ženské jméno, nikoli národnost) Eubankovy.

David byl synem thajského misionáře amerického původu a v té době armádní velitel jednotky amerických speciálních sil rychlého nasazení. Karen byla učitelka – speciální pedagožka. Zároveň se svým manželským slibem přijali povolání vstoupit do Barmy. Zde založili organizaci *Free Burma Rangers* (Strážci svobodné Barmy – v programu o nich často mluvím zkráceně jako o Strážcích). Tato nevojenská humanitární organizace od roku 1997 působí v Barmě. Přinášejí humanitární pomoc, vzdělávací pomůcky a lékařská ošetření tisícům, kteří se protloukají džunglí na hranicích. Protože jsou Kareni největším z postižených etnik, většina činnosti se odehrává právě v Kotuleji. Strážci organizují také Kluby dobrého života (Good Life Clubs) pro karenské děti a dokumentují násilí a celkovou situaci v Barmě.

Více o Strážcích se můžete dočíst na jejich internetových stránkách (www.freeburmarangers.org), kde také najdete informace (anglicky) o aktuálním dění, nebo odkaz na YouTube kanál s videi z Barmy (a Sýrie, kde nově Strážci také působí). Vyšla také kniha *Rangers in the Gap* a překlad její první kapitoly o vzniku Strážců a třetí kapitoly o jejich zdravotníkovi najdete v přílohách k programu jako „Vznik FBR.pdf“.

Právě od Strážců (přímo od Davida a Karen) pochází většina informací o současném životě Karenů, příběhy a také fotografie v listech z přílohy k programu „Život Karenů.pdf“.

Na konci roku 2016 došlo v Barmě k demokratickým volbám, jejichž výsledek armáda uznala (na rozdíl od dřívějších voleb, kdy armáda členy vítězné strany vyvraždila). Ale je to především proto, že většinu ve vládě získali armádní generálové. Většina etnik, včetně Karenů, uzavřela s armádou mírovou smlouvu. Strážci ale dokumentují nebyvalé vyzbrojování armádních pozic na hranicích karenské džungle, mnohá narušení míru včetně ostřelování karenských vesnic a nové problémy týkající se bezohledného chování nadnárodních korporací těžících v džungli dřevo, diamanty a drahé kovy.

Motiv

Karenský národ se sešel ke společné slavnosti, aby si připomněl důležité události své historie. Každý den se ve třech blocích programu sejdou a starší kmene (vedoucí) jim budou vyprávět příběhy. V každém bloku se mladí členové zúčastní hry, při které budou mít příležitost získat *ozdoby cti* pro kroj svého kmene. Tímto způsobem předávají národní tradici z generace na generaci. Mladí se dozvědí příběh kmene od stvoření světa přes první hřích, odpadnutí od Boha a očekávání na bílého bratra po příchod misionářů, obrácení Karenů a válku o přežití.

Protože se ale život kvůli slavnosti nezastaví a Karení jsou stále v bitvě o přežití, každý den v dopolední a odpolední hře zažívají události ze současného života Karenů. Zažijí tak útěk do džungle, stavbu úkrytu, provizorní školu, hledání obživy, nebo ošetřování zraněných.

Všechny události, místa a jména jsou skutečná.

Skupiny

Každá skupina představuje jeden z kmenů karenského národa, jejich názvy jsou: *Padaung, Brea, Pwy, Sgaw, Faungt*. Pro potřeby tábora se skupiny odlišují barvou čelenky. Vysoká čelenka je součástí tradičního kroje Karenů, ale jejich kmény se ve skutečnosti barvami nerozlišují.

Děti si čelenky ozdobí ornamenty, nebo na ně napíší své jméno během odpoledne prvního dne.

Program

Program postupně rozvíjí dějinný příběh Karenů každý den na nástupu a ve třech blocích A, B, C (ráno, odpoledne, večer). Program je karenskou slavností. Každá část znázorňuje nějakou událost z historie Karenů. Blok se skládá ze tří částí. První část je vyprávění starších kmene (vedoucích) o historické události. Druhá část je aktivita, které se účastní mladá generace (děti), aby získali ozdoby cti pro svůj kroj. Třetí část je biblické vyučování, které vychází z události daného bloku. Tyto části nemusí být vždy v uvedeném pořadí.

Během nástupu je vyučován biblický verš. Vyučování v blocích A a C je velmi krátké (maximálně 5 minut). Blok B obsahuje hlavní vyučování. Vyučování ve všech blocích vychází z právě odehrané aktivity – historické události národa Karenů.

Hry

Program doplňují dopolední a odpolední hry, které nejsou součástí slavnosti. Hry vycházejí z běžného života Karenů v současnosti. Děti v nich ale také mohou dostávat body, za které získají ozdoby pro kmenový kroj.

Hry jsou popsány v samostatném souboru: *Příchod bílého bratra [hry].pdf*

Propojení se životem Karenů

číslo

K programu i hrám jsou připraveny listy s fotografiemi a příběhy ze života Karenů. Dostupnost takového listu ukazuje zelená bublina s číslem listu.

Fotografie a příběhy pomohou dětem pochopit, že se jedná o skutečný příběh. Listy vytisknete ze souboru v přílohách k programu: *Život Karenů.pdf* a zalaminujete je (nebo vložte do eurofólie). Listy ukažte dětem během programu, nebo po skončení bloku, podle vhodnosti. Již odhalené listy vyvěste na táborovou nástěnku, kde si je děti mohou podrobněji prostudovat.

Bodování

3

Každá skupina se během slavnosti i ve hrách snaží získat ozdoby cti pro svůj kmenový kroj. Na začátku každá skupina získá jeden bílý (dětský) kroj. Plněním úkolů slavnosti a soutěžením ve hrách potom mohou získávat barevné pruhy (stuhy) a květiny, které smejí přišít (nebo připnout spínacím špendlíkem) na svůj kmenový kroj. Více ozdob označuje mezi Kareny váženého člověka.

Při každém nástupu vybraný zástupce skupiny oblékne kmenový kroj. Je také možnost připravit kroj (nebo jen bílé tričko) pro každé dítě a dovolit každému vyzdobit si vlastní kroj (fixem na látku). Tento kroj není slavnostní a může se nosit kdykoli.

Více podrobností ke vzhledu kroje a způsobu přidávání ozdob je v příloze k programu v souboru: *Kroj.pdf*

Každá skupina může za den získat až 5 ozdob. Za každý z bloků programu A, B, C a za splnění dopolední a odpolední hry. Ve hrách se nehodnotí pořadí, ale splnění požadavku pro získání ozdoby. Například pro získání ozdoby musíte mít nejméně 500 bodů. Při každé hře tedy skupina získá buď jednu ozdobu, nebo žádnou.

Nástupy

Každé ráno se po budíčku koná slavnostní nástup. Místo pro každou skupinu označte barevnou mašlí na zemi upevněnou kolíky (hřebíky).

- Po budíčku se děti scházejí na určeném místě mimo prostor nástupu, kde se seřadí do skupin. Dohodnou se, kdo tentokrát oblékne kmenový kroj. Vedoucí upozorňují děti, které nestíhají a pomáhají všem být včas připraveni na nástup. Vedoucí nástupu a ostatní děti si také obléknou kroj (pokud mají).
- Deset minut po budíčku vedoucí nástupu dá zvukový signál, který je pro všechny znamením, aby se připravili. Jeho opakování bude řídit postup nástupu.
- Při druhém opakování signálu vyrazí první skupina pochodem ke svému stanovišti. První jde dítě, které má oblečený kroj. Když dorazí na místo, vedoucí dá další signál a vyrazí druhá skupina, třetí...
- Když jsou všechny skupiny na stanovišti, dá vedoucí znovu signál. Na tento povel první skupina sborově zakřičí své heslo: „**Miluj a odpouštěj**“, na ni hned navazuje druhá: „**Modli se s důvěrou**“, třetí: „**Jednej s odvahou**“ a čtvrtá „**Nikdy se nevzdávej**“.

V případě pouze tří skupin na táboře zakřičí poslední heslo všichni společně.

Pomoc karenským dětem

Free Burma Rangers (FBR) organizují pro děti Karenů (a dalších pronásledovaných etnik v Barmě) kluby *Good Life Club* (Klub dobrého života). Zvěstují dětem evangelium, vyučují je hygieně a péči o zdraví a předávají humanitární pomoc.

Když připravíte balíčky pro karenské děti, FBR zajistí jejich rozdělení na těchto klubech. Balíčky mají předepsaný obsah a adresu, na kterou se posílají. Platnost této možnosti můžete ověřit emailem na: info@freeburmarangers.org (anglicky).

Předepsaný obsah balíčků:

- Malý hřeben a zrcátko
- 2 dětské kartáčky na zuby
- Kleštičky na nehty (ne nůžky)
- 1 malá hračka (autíčko, tenisák, panenka, balónky apod.)
- Fotka odesílatele (dítěte nebo skupiny)
- Pohlednice z vašeho města s napsaným biblickým veršem (anglicky)

Balíčky zabalte do jednoho velkého a označte nápisy: „GLC“ a „household / personal goods – no commercial value“ a pošlete na adresu, kde si ho FBR vyzvednou:

Christian Concerned for Burma (CCB)
PO Box 392, Mae Ja PO,
Chiang Mai 50000, THAILAND

Do této pomoci můžete děti zapojit, když je necháte během tábora nakupovat obsah do dětských balíčků. Nakupovat mohou buď za skutečné peníze, nebo za peníze získané za různé služby na táboře. Na konci tábora potom s dětmi připravte balíčky, vyfoťte se a po táboře zařídte odeslání.

Biblické verše s ukazováním

Při každém nástupu se vyučuje část z těchto dvou veršů. Pokaždé se verš opakuje s následujícím ukazováním:

**„Bůh ale dokazuje svou lásku k nám:
Kristus zemřel za nás, když jsme ještě byli hříšníci.“**
Římanům 5,8 (B21)

Bůh ale (*ukázat nahoru*) dokazuje svou lásku (*nakreslit oběma rukama před sebou srdce*) k nám: (*položít obě ruce na ramena toho před sebou*) Kristus zemřel (*ukázat prsty kříž*) za nás, (*položít obě ruce na ramena toho před sebou*) když jsme ještě byli (*ukázat palcem přes rameno dozadu*) hříšníci (*zakrýt si dlaněmi ruce*). (*Ukazovat na prstech číslice 5 a 8.*)

„On zemřel za nás, abychom my, ať žijí či zemřeli, žili spolu s ním.“
1. Tesalonickým 5,10

On (*ukázat nahoru*) zemřel za nás (*ukázat prsty kříž*), abychom my, (*položít obě ruce na ramena toho před sebou*) ať žijí (*zvednout obě ruce nad hlavu*) či zemřeli (*svěsit ruce podél těla*) žili spolu s ním (*nakreslit oběma rukama srdce před sebou*). (*Ukazovat na prstech číslice 1, 5 a 10.*)

Představte si, že celý den je biblická lekce, jakou znáte z Dětské misie. Lekce obsahuje vyprávění, zapojení dětí a vyučování, které je podloženo biblickou pravdou. Každý den vyučování postupně graduje od úvodu až k vyvrcholení a závěru. V tomto programu je pro každý den připraven nástup a bloky A, B, C. Hry jsou v samostatném souboru.

V LEKCI DĚTSKÉ MISIE

V TÁBOROVÉM DNI

úvod	ranní nástup
příběh a vyučování	blok A
zapojení dětí	dopolední hra
pokračování příběhu a vyučování s aplikací	blok B
zapojení dětí	odpolední hra
závěr lekce a dát se k dispozici	blok C

DEN X

BLOK

Název bloku

list

Seznam potřeb

Vyprávění starších z Karenů o důležitých událostech z historie. Toto vyprávění můžete dětem přímo předčítat. Dbejte na živý projev a nechte děti vžít se do příběhu.

Ráno jsou děti během vyprávění v nástupu. V ostatních blocích je nechte raději sedět kolem ohniště, nebo u stolů – aby je únava ze stání nerozptylovala v poslouchání.

- Připravit
- Přinést

HRA/AKTIVITA

název hry/aktivity

Aktivita či hra, která vychází z příběhu Karenů. Splněním získává každá skupina právo na jednu ozdobu pro svůj kroj. Věty psané kurzívou jsou vysvětlením pro vedoucí, neskloněný text je určený dětem.

Vyučovaná pravda v tomto bloku

Biblické vyučování, které vychází z příběhu historie Karenů a odehrané aktivity. Někdy je vyučování zařazeno již po vyprávění příběhu a předchází aktivitě (hlavně při nástupu).

Při nástupu se zde vyučuje biblický verš. V ostatních blocích je vyučování vedeno příběhem Karenů. Pokaždé ale

mějte s sebou Bibli a verše čtete přímo z ní, nebo je dejte přečíst někomu z dětí.

Hlavní vyučování dne je v bloku B (odpoledne), v ostatních blocích by nemělo přesáhnout délku pěti minut (uvědomte si, že každý blok je jen částí lekce, která se vyučuje po celý den).

Denní řád

Návrh denního rozvrhu, který je přizpůsobený tomuto programu. Můžete si jej samozřejmě upravit podle svých potřeb. Pro vyvěšení použijte stručnější rozvrh (přílohy k programu: „Denní rozvrh.dotx“).

Díky tomu, že se každý den skládá z více bloků, lze přípravu a vedení vhodně rozdělit mezi vedoucími. Tím se vyhneme přetížení jednoho člověka. Pomůcku pro rozdělení úkolů, kterou poté můžete vytisknout a přinést na tábor najdete v příloze k programu: „Seznam úkolů.dotx“. Pomůže to hladkému průběhu tábora.

- 6:50 budíček vedoucích
- 7:00 modlitby vedoucích, modlete se za sebe i za děti a jejich konkrétní potřeby, sdílejte modlitební náměty mezi sebou; vyvarujte se nahrazení modliteb poradou
- 7:30 **budíček**, po budíčku je 10 minut na to, aby se děti připravily na slavnostní nástup; vedoucí skupinek se starají, aby v čas nástupu byli všichni připraveni v čelenkách a krojích na výchozím stanovišti
- 7:40 **nástup**, slavnostní nástup a následné vyučování verše a aktivita
- 8:00 osobní hygiena
- 8:15 modlitba před jídlem, **snídaně**, úklid stanů, práce služby
- 9:00 **slavnost blok A**
- 10:00 zpěv, přesnídávka, příprava na hry, slouží také jako rezervní čas pro nejrůznější táborové potřeby
- 10:30 **hra ze života Karenů**
- 12:00 nástup, vyhodnocení her, mluvte s dětmi nejen o výsledcích, ale také o průběhu her a rozdávejte ozdoby na kroj; čas slouží také jako rezerva pro včasný příchod na oběd
- 12:15 modlitba před jídlem, **oběd**
- 13:00 odpolední klid – zajistěte dětem nabídku vhodných klidných aktivit; povzbuďte je, ať využijí čas k přišití získaných ozdob na kroj
- 13:30 volný čas, sprcha a služby – když určíte na každý den jednu skupinu ke sprchování a ostatním rozdělíte služby, ušetříte čas a ujistíte se, že je dodržována hygiena
- 14:30 **slavnost blok B**
- 15:45 svačina
- 16:00 **hra ze života Karenů** – připravená hra nemusí zaplnit celý čas, mějte k dispozici krátké táborové hry na vyplnění času
- 18:00 nástup, vyhodnocení her – mluvte s dětmi nejen o výsledcích, ale také o průběhu her a rozdávejte ozdoby na kroj; čas slouží také jako rezerva pro včasný příchod na večeři
- 18:15 modlitba před jídlem, **večeře**, umývání nádobí
- 19:00 **slavnost blok C**, zpěv – dejte se dětem k dispozici pro pastorační rozhovor v následujícím čase
- 20:15 druhá večeře, povídání dětí s vedoucími – buďte dětem k dispozici, kdyby chtěly reagovat na biblický program; děti na pastoračním rozhovoru nebudou při následujících aktivitách chybět
- 20:45 osobní hygiena
- 21:00 večerní čtení – zvlášť pro chlapce a pro dívky (velmi se osvědčilo na zklidnění dětí před usnutím; použijte příběhy z příloh k programu: „Vznik FBR.docx“; střídějte se ve čtení), mladší děti už mohou spát
- 21:30 večerní klid – všichni ve svých stanech, ale mohou si povídat, nebo hrát hry, **setkání vedoucích** – čas na poradou a modlitby za celý den i za děti
- 22:00 **večerka**, tiché upozornění dětí, že je čas spát

Představení Karenů

1-2

Seznam potřeb

Svolejte děti na místo, kde se mohou posadit, a přečtěte, nebo převyprávějte následující představení Karenů.

Daleko na východě v Asii je stát Barma. V Barmě jsou města, silnice, auta, lidé, zvířata a vysoké hory porostlé džunglí. A v těchto horách v této džungli se skrývá národ Karenů. Založili tam vlastní stát a dali mu jméno **Kotulej**, to znamená „**Země květů**“. *Ukažte dětem mapu (Život Karenů 1) a představení Karenů (Život Karenů 2). Vysvětlete a nechte kolovat.*

Co myslíte, proč se Kareni skrývají v horách a vesnicích? Proč nejdou do měst a do civilizace? *Nechte děti odpovídat.* Protože se je barmská armáda snaží zabít! Nejsou to zločinci, vojáci ani nepřátelé. Jsou to rodiče, děti, strýcové a tety, bratři, bratrance, dědové a babičky. A musí se ukrývat v horách, protože se je barmská armáda snaží zabít. Určitě by se jim to povedlo, kdyby nebylo vysokých hor a husté džungle, kde se Kareni mohou ukrýt.

Bojovat se tam začalo při druhé světové válce, když začali o Barmu válčit Angličané a Japonci. Od té doby válka neskončila. Jakmile Angličané i Japonci odešli, velitelé Barmy vyhlásili, že chtějí celou Barmu pro sebe a všechny ostatní zabijí. To znamená, že žádný Karen už si nepamatuje mír. I ti nejstarší Kareni žili celý život ve válce a museli se skrývat v džungli.

Proč je těžké žít ve válce? *Nechte děti odpovídat.* Každý Karen měl někoho, koho mu barmští vojáci zabili: tátu, sestru, syna, tetu, dědu, kamarádku, bratrance... Proto založili vlastní armádu a už přes 60 let bojují za svou zemi Kotulej – „Zemi květů“.

Ale nestačí jenom přežít. Co člověk potřebuje kromě toho zůstat naživu? *Nechte děti odpovídat (jídlo, oblečení, bydlení, zdraví, přátelství, povzbuzení, naučit se číst a počítat...).* Právě proto vznikli *Free Burma Rangers* (Strážci svobodné Barmy). Ti nebojují, ale snaží se pomáhat lidem přežít. Mimo mnoha jiných věcí také dělají velké slavnosti. Na takovou slavnost se sejde mnoho Karenů. Staří Kareni vyprávějí mladým o dějinách celého národa a učí je důležité věci. Protože ve válce normálně není čas se takové důležité věci dozvědět.

Celý náš tábor bude touto karenskou slavností. Všichni se na celou dobu tábora staneme Kareny. Vy budete mladí členové kmene a my vedoucí budeme starší. Postupně vám budeme vyprávět, kdo jsme a jaké důležité události jsme v naší historii zažili. Každý z vás se také naučí věci, které by měl každý Karen umět, aby mohl přežít v džungli a ve válce.

AKTIVITA

rozdělení do skupin

Karenský národ má několik samostatných kmenů. My jsme vás také rozdělili do skupin a každá skupina bude zastupovat na naší karenské slavnosti jeden kmen.

Rozdělte děti do skupin a přiďte jim jména karenských kmenů. Padaung, Brea, Pwy, Sgaw.

Miluj a odpouštěj. Modli se s důvěrou. Jednej s odvahou. Nikdy se nevzdávej.

Free Burma Rangers (Strážci svobodné Barmy) měli svoje heslo. Takový pokřik, kterým se povzbuzovali a podle

kterého jednali: „Miluj a odpouštěj. Modli se s důvěrou. Jednej s odvahou. Nikdy se nevzdávej.“ *Zopakujte s dětmi několikrát.*

FBR jsou křesťané stejně jako většina Karenů. A Bůh v Bibli říká, že nejdůležitější přikázání jsou tato: *přečtěte z Bible Matouš 22,37–39*. Ze všeho nejdůležitější je milovat, mít rád. Ale jak můžeš mít rád, když jsi uprostřed války? Když jsou lidé zlí a zabíjejí se? Proto strážci říkají: „**Miluj a odpouštěj**“. Pokud chceš opravdu mít rád, musíš se naučit odpouštět. A to i těm nejhorším lidem a barmským vojákům.

Jenže odpouštění je strašně těžké. Jak můžu odpouštět ve válce? Co když mi někdo hodně ublížil? Co když mi jde o život? Proto strážci říkají: „**Modli se s důvěrou**“. Ty sám bys život nikdy

nezvládl. Ale Bůh ti chce pomoci. Proto se modli k Bohu a věř mu, že ti pomůže.

Ale Bůh nedělá vždycky přesně to, co bychom si přáli a představovali. Neukončil karenskou válku. A někdy po nás chce těžké věci. Strážci to dobře vědí, a proto pokračují: „**Jednej s odvahou**“. Potřebuješ být odvážný. Život není lehký, abys mohl udělat dobré věci, potřebuješ odvahu.

Šedesát let! Více než šedesát let už Karení bojují o přežití, proto strážci dobře vědí, co říkají: „**Nikdy se nevzdávej**“. Bude to složité. Bude to náročné. Bude to trvat dlouho. Ale nikdy se nevzdávej.

AKTIVITA

nácvik nástupu

Protože celý tábor bude slavnost, budeme mít každé ráno slavnostní nástup.

Vysvětlete dětem nástup a nacvičte si ho. Ukažte dětem vytištěný pokřik z příloh k programu: „Pokřik skupin.pdf“, poté ho nechte vyvěšený na nástěnce pro zapamatování.

Přidělení čelenek, krojů a bodování je vysvětleno jako součást navazující odpolední hry (HRY 2).

 PADAUNG	Miluj a odpouštěj.
 BREÁ	Modli se s důvěrou.
 PWY	Jednej s odvahou.
 SGAWY	Nikdy se nevzdávej.

Zahájení slavnosti

4

Seznam potřeb

Táborový oheň. Zpěv.

Oheň hřeje a vy sedíte bezpečně v jeho teple. Máte se na co těšit, protože tábor právě začíná. Jste rozdělení do skupin. Máte své členky, kroje, barvy. Víte, kde budete spát, víte, kdo se o vás bude starat, a víte, co vás čeká. Tábor. Hra.

A mezitím jsou v Barmě děti, které nevědí. Nevědí, co je čeká. Nevědí, s kým budou. Nevědí, jestli budou žít. Ale jedno vědí jistě, ať přijde cokoli, nebude to hra.

Jen málokteré z nich v ruce nedržel zbraň, nebo alespoň náboj. A nejspíše každý z nich viděl mrtvého člověka. Pokud měl štěstí, nebyl to jeho příbuzný.

Proč by vás ale mělo zajímat pár karenských dětí? Vy neznáte je a oni neznají vás.

To se ale změni! Od zítřka se stanete jimi. Od zítřka nebudete vědět, co vás čeká.

Budete držet v ruce zbraně. A jistě půjdete na pohřeb.

Pro vás to bude hra. Ale v Kotuleji (*zeptajte se dětí, co to je*) žije přibližně milion dětí, pro které to hra není. Už jsme vám ukázali mapu a nějaké fotografie. V průběhu tábora jich uvidíte ještě více. Všechno to jsou fotografie pořízené v Barmě a jsou na nich skuteční lidé a skutečné děti. Získali jsme je od Strážců svobodné Barmy.

Celý příběh Karenů je pravdivý a každá událost, o které zde budeme mluvit, se skutečně stala.

Od zítřka se *Padaung, Brea, Pwy* i *Sgawy* sejdou, aby zahájili slavnost. Dnes usnete jako vy. Ale zítra se již probudíte jako děti ze „Země květů“.

AKTIVITA

balíček pro karenské děti

Mimo to, že se staneme Kareny. Může každý z vás ovlivnit život nějakého skutečného karenského dítěte. *Představte balíčky pro karenské děti.*

Varianta A: Děti budou dostávat za služby a různé další práce táborové peníze. Na konci tábora za naspořené peníze nakoupí jednotlivé položky do balíčku. Pokud nebude mít dost peněz na celý balíček, může se s někým spojit. Nebo naopak koupit více balíčků, když bude mít dostatek peněz.

Varianta B: Otevřete někdy v průběhu tábora obchod, kde budou moci nakoupit věci do balíčku.

Naslouchej Bohu

Většina Karenů jsou křesťané. I když jimi nebyli od začátku. Jak se to stalo, se dozvíme v průběhu slavnosti.

Ale protože jsou křesťané, uvědomují si důležitost slavností. V Bibli čteme: *přečtěte Žalm 78,3–4*. Nejde jenom o to, něco se dozvědět. Je důležité znát historii, abychom poznali Boha. Když uvidíme, jak Bůh jednal, co pro nás už dříve udělal, lépe pochopíme, co pro nás chce udělat teď.

To je právě smysl naší karenské slavnosti. Možná ještě Boha neznáš. Nebo ho neznáš tak, jak bys mohl. Právě pro tebe

je zde příležitost. Měj oči i uši otevřené. Protože právě k tobě chce promluvit Bůh.

Nechceme ti zatajit, co pro Kareny udělal Bůh. Ale nechceme ti taky zatajit, co udělal Bůh pro nás. Kdyby tě to zajímalo, můžeš přijít za kýmkoli z vedoucích (*nebo určete, konkrétní vedoucí*) a zeptat se. Co pro tebe udělal Bůh? Proč mu věříš?

Když se podíváte do denního řádu, uvidíte tam každý večer po skončení slavnostního bloku C čas na povídání. Ten je speciálně vyhrazený na to, abyste mohli přijít a zeptat se. Na Boha, na Kareny a víru v Boha.

- Život Karenů 4
 - Bible (Žalm 78,3–4)
 - Přehled obsahu balíčku s cenami
- Varianta A*
- Táborové peníze
 - Seznam, za co budou dostávat táborové peníze
 - Vedoucí zodpovědný za táborové peníze
- Varianta B*
- Naplánovat otevření obchodu
 - Dostatek mincí na vrácení
 - Představte večerní čtení (Vznik FBR)

Hojnost života s Bohem v ráji

Před budičkem vyzdobte tábořiště, zejména místo nástupu skutečným ovocem (přivázaným na stromy, je-li možné), balónky a jinými ozdobami. Nechte děti slavnostně nastoupit i s pokřikem. Potom vedoucí ve slavnostním kroji zahájí den.

Děti a vnoučata, rozhlédněte se kolem. To vše je tu proto, aby nám to připomnělo, jak začínají dějiny Karenů. Jak začínají dějiny všech lidí. Na začátku byl Ajwa (tak se karensky řekne Bůh). Ten stvořil zemi, stvořil slunce, stvořil květiny

a ovoce. Ajwa (Bůh) stvořil zvířata. On stvořil vodu a sucho, horko i zimu. Stvořil barvy, zvuky i vůně. Bůh stvořil krásu. Ale proč? Proč tolik práce, tolik detailů, tolik barev, vůní a chutí?

Seznam potřeb

- Ovoce (banány, jablka, mandarinky)
- Balónky
- Barevné krepáky
- Provázky
- Mísy na ovoce
- Nacvičit si ukazování verše
- Bible (překlad B21)
- Pomůcka s veršem

Verš: „Bůh ale dokazuje svou lásku k nám...”

Přečtěte z Bible Římanům 5,8 (B21). Bůh dokazuje svou lásku k nám. Tak to v Bibli čteme. Ukažte pomůcku a přečtěte s dětmi. Jak lze dokazovat lásku? Nechte děti odpovídat.

Dát dar. Bůh vytvořil celou krásnou zemi a dal ji lidem. To je důkaz lásky.

Pomoci druhému. Bůh vytvořil pro člověka zahradu Ráj, aby měl člověk kde žít a bydlet. Připravil mu tam dost dobrého jídla a pití pro život.

Trávit s někým čas. Bůh přicházel do zahrady, aby si s lidmi povídal.

Bůh od začátku ukazoval lidem lásku. Celý svět začal tím, že Bůh miloval lidi. Jak nám to v Bibli říká? *Zopakujte s dětmi verš.* Bůh nikdy nepřestal dokazovat svou lásku k nám a během tábora se dozvíme ještě o mnoha způsobech, jakými Bůh dokazuje svou lásku k nám.

Naučte děti verš s ukazováním.

Modlitba.

AKTIVITA

Dejte dětem za úkol posbírat ovoce do mís a přinést ho na snídani.

Makoliho lest a lidský stud

Děti a vnoučata, Ajwa (česky Bůh) nás moc miloval. Proto připravil krásnou zahradu jménem Ráj. Do zahrady postavil prvního člověka Tanaj a první ženu Íju (česky Adama a Evu). Bůh řekl: „V zahradě jsem pro vás udělal sedm různých stromů, nesoucích sedm druhů ovoce. *Pozvěte dopředu sedm dětí a každému dejte jeden obrázek ovoce (příloha Ovoce.pdf), na kterém bude napsána chuť. Sladké, trpké, kyselé, hořké, pikantní, pálivé...* Sedmé ovoce není dobré k jídlu. Když ho sníte, budete stárnout, mít nemoci a umírat. Ostatní můžete jíst a pít, jak budete chtít. Jednou za sedm dní k vám přijdu na návštěvu.“

Za nějaký čas přišel za lidmi had Makoli. Makoli se zeptal muže a ženy: „Kde jste se tu vzali?“

„Náš Otec nás sem dal,“ odpověděli.

„Co tady jíte?“ zeptal se Makoli.

„Náš Otec Ajwa nám stvořil neomezené množství jídla.“

„Ukažte mi vaše jídlo,“ řekl Makoli.

Tak ho Tanaj a Íja vodili po zahradě a ukazovali: *(jděte k dětem s obrázky ovoce a ukazujte)* „Toto je sladké, toto trpké, toto kyselé, hořké, pikantní, pálivé. Ale o ovoci z tohoto stromu nevíme, jakou má chuť.“

Náš otec Bůh totiž řekl: „Nejezte ovoce z tohoto stromu, když ho sníte, zemřete.““

Ale Makoli odpověděl: „To není pravda. Bůh vás nemá rád. Tohle ovoce je nejlepší a nejsladší. Když ho sníte, dostanete zázračnou sílu. Budete jako Bůh. Věřte mi, já vás mám rád a řekl jsem vám pravdu. Pokud mi nevěříte, tak nejezte. Ale když oba sníte ovoce, tak budete vědět všechno.“

Íja se dívala na ovoce a viděla, že je krásné. Připadalo jí, že je určitě nejlepší. Jako by slibovalo vševědoucnost. Proto si ovoce utrhla a dala taky Tanajovi.

Potom šli za Makolim a řekli mu: „Snědli jsme ovoce.“ A Makoli se smál a smál.

V tu chvíli Tanaj a Íja poznali dobro a zlo a začali se stydět. Podívali se na sebe a poznali, že jsou nazí. A najednou jim to vadilo. Styděli se jeden před druhým. Proto běželi, natrhali velké fíkové listy a udělali si z nich oblečení.

Další den ráno přišel Bůh do zahrady a člověk se najednou styděl. Honem se schoval do křoví. Tanaj ani Íja si už nechtěli povídat s Bohem. Nechtěli s ním zpívat písně. Chtěli se schovat, protože se styděli. Styděli se, protože udělali zlou věc.

HRA

Když se Tanaj a Íja styděli, museli si vyrobit oblečení. Stejný úkol teď budete mít i vy. Co měli v ráji k dispozici pro výrobu oblečení? *Nechte děti odpovědět.* Pouze přírodní materiál. Každá skupina má za úkol vyrobit oblečení pro jednoho člena skupiny. Použít můžete pouze přírodní materiál. Nic vyrobeného člověkem nesmíte použít. Můžete použít větve, listy, květiny. Například kořeny smrků se dají použít jako dobrý provaz.

Oblečení má být udělané tak, aby se v něm nestyděl chodit, kdyby měl oblečené jenom to. Na výrobu oblečení máte 30 minut.

Po vypršení limitu se všichni sejdeme zde a ten oblečený bude muset ujít 50 metrů, aniž by z něho oblečení spadlo (nesmí si ho držet). Když dojde do cíle oblečený, jeho skupina získává ozdobu na kroj.

výroba oblečení

Seznam potřeb

- Vytisknout obrázky ovoce z přílohy
- Dlouhý kořen smrku na ukázkou (nebo jiný příklad)
- Označených 50 metrů start a cíl
- Hodinky
- Bible

ozdobu získá

kdo ujede padesát metrů a oblečený z něj nespadne

Hřích oddělil člověka od Boha

Děti a vnoučata, Kareni. Ať vám tato slavnost připomíná, že jsme stejní jako Tanaj a Íja. V Bibli čteme: *Římanům 3,23*. Každý z nás se stydí. Snažíme se schovat. Nejenom oblečením. Možná i ty si vzpomeneš na věci, které chceš schovat. Nechceš, aby všichni věděli, že jsi podváděl. Schováváš, co jsi provedl spolužákovi, nebo sestře, nebo mamce. Styděl by ses, kdyby ostatní věděli, co sis

myslel. Rozčílí tě, když někdo prozradí, co jsi dělal. Každý z nás se stydí. Protože jsme neposlechli Boha. Dělali jsme si věci po svém. A to se jmenuje hřích.

Hřích způsobil, že už nemůžeme k Bohu. Nemáme neomezeně jídla. Nemáme Boží dary. Nejsme s Bohem v Ráji. Stydíme se a schováváme. Protože jsme neposlechli Boha.

Jak se lidé naučili sloužit Natům

Připravte pro každé dítě jedno vyfouknuté vejce. Nakreslete na všechna vejce fixem obličej.

Děti a vnoučata, Bůh nás miluje. Ale my jsme se rozhodli neposlušovat. Když Tanaj a Íja jedli ze zakázaného ovoce, začali se mít z Boha strach a ukryli se. Ale Bůh všechno ví, proto řekl: „Proč jste jedli ovoce ze zakázaného stromu? Teď musíte stárnout, být nemocní a musíte umřít.“

Tanaj a Íja museli opustit Ráj. Žili mimo zahradu a museli těžce pracovat. Po čase se jim narodilo dítě. *Dejte každému dítěti jedno vajíčko s obličejem. Vysvětlete, že se o něho musí starat, nikdy ho nesmí nechat někde ležet, nesmí ho dát někomu jinému, ale mít ho všude s sebou až do večerního programu.*

Tanaj i Íja měli z dítěte obrovskou radost. Snažili se o něho postarat co

nejlépe. Ale jednoho dne dítě onemocnělo. Tanaj i Íja byli vyděšení. Co když nám dítě umře? Neznáme léky. Neumíme léčit nemoci. Nemáme doktory.

Protože se lidé báli Boha, nemohli se ho zeptat, co mají dělat. Proto šli za Makolim a řekli mu: „Poslechli jsme tě a jedli ze stromu. Teď je naše dítě nemocné. Co nám poradíš?“

Makoli jim odpověděl: „Neposlechli jste svého otce Ajwu (Boha), ale poslechli jste mě. Tak mě teď poslouchejte pořád.“

Potom je Makoli naučil věštit a čarovat. Lidé museli přinášet oběti Natům. Natové byli služebníci Makoliho, kteří vládli různým neštěstím a nemocem. Byli to zlí duchové.

Seznam potřeb

- Vyfouknuté vajíčko s nakresleným obličejem pro každé dítě
- Vystříhané puzzle pro každou skupinu
- Čtyři černě oblečení vedoucí na stanoviště
- Krystaly (nebo korálky)
- Schéma souhvězdí
- Hůlky se znaky
- Vybrané místo, kde jsou kameny
- Šest čajových svíček
- Zapalovač
- Provaz a nůžky
- Bible (Jan 8,44b)

HRA

Úkolem každé skupiny bude sehnat lék pro nemocné dítě. Ten získáte tak, že správně složíte jednotlivé dílky puzzle, které dostanete na stanovištích okolo tábora. Kdo je správně složí, získá ozdobu na kroj. Na každém stanovišti budete muset pro získání dílku puzzle splnit úkol, který dostanete od Nata.

Připravte čtyři černě oblečené vedoucí, kteří budou na stanovištích představovat Naty (zlé duchy). Když k Natovi skupina přijde, vysvětlí jí, co musí splnit pro získání dílku. Úkoly jsou:

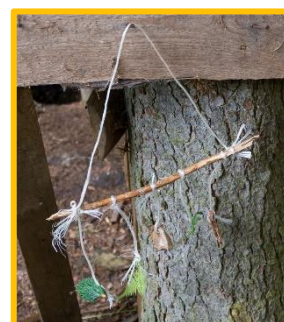
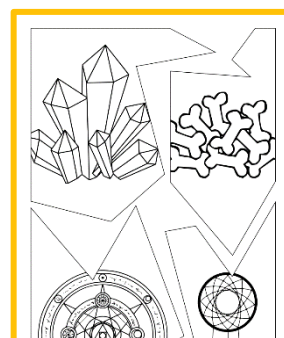
- Sestavit horoskop z krystalů. Rozházíte v hlíně krystaly (plastové lze koupit, případně použít korálky). Úkolem skupiny je najít je a poskládat do tvaru souhvězdí podle návodu.
- Použít věštecké hůlky. Připravte šest klacků a nakreslete na ně: srdce – láska; smajlík – štěstí; lebka – smrt; dvě postavy – přátelství; utíkající postavu – útěk, rozchod; dolar – bohatství. Vysvětlete dětem význam. Poté děti rozhodí klacky a jejich úkolem je vymyslet příběh vysvětlující, co se stalo, musí vysvětlit všechny značky. (Například utíkající postava překrývající srdce může znamenat, že se dva zamilovaní rozešli atd.)
- Vytvořit magický kruh z kamenů a na jeho okraji zapálit šest čajových svíček.
- Vytvořit lapač snů. Na delší klacek přivázat shora poutko a zespodu různé další věci, které se na něm budou houpat.

Až budou mít všechny díly puzzle, přijdou na místo srazu a tam teprve budou skládat puzzle. Když ho správně složí, jejich dítě se uzdraví a skupina získá ozdobu na kroj.

Poté co děti přijdou na to, že nelze puzzle složit (a tedy nikdo nemůže získat ozdobu), následuje vyučování.

úkoly od zlých duchů

ozdobu nezískávají

Satan je lhář

To puzzle nelze složit. Vypadá to, že by mohlo jít, ale nejde to. Je to podvod. A stejně tak je podvod věštění, vykládání karet, horoskopy, krystaly energie, duchové zemřelých a různé magické pomůcky. Kdo to lidem poradil? *Nechte děti odpovědět.* Makoli (Satan). Ano, Makoli lhal o ovoci. Co udělal, když mu Tanaj a Íja řekli, že ho poslechli? *Nechte děti odpovědět.* Smál se jim. A lhal znovu o léku. V Bibli se mu říká Satan a čteme o něm: „*Když mluví, nemůže jinak než lhát, protože je lhář a otec lži.*“ (Jan 8,44b) To znamená, že Satan vymyslel lež.

To puzzle vypadá, že by mohlo jít složit. A stejně tak je to se Satanovými radami. Vypadá to skoro jako pravda. Vyvolávání duchů, předpovědi budoucnosti, ochranné amulety, vykládání karet, léčivá magie, posílání energie. Jsou

to podvody, které využívá Satan a jeho zlí duchové, aby lidé dělali, co oni chtějí. I o tom v Bibli čteme: „Co pohané obětují, obětují démonům, a ne Bohu.“ (1. Korintským 10,20)

Vezměte věci ze stanovišť a nesložené puzzle a na ohništi všechno spalte.

Možná i ty jsi něco takového zkoušel – magii, věštění. Ale nejde jenom o to. Když lžeš, podvádíš, ubližuješ, Satan z toho má stejnou radost. To on takové věci vymyslel. On říká: musíš se prát, musíš lhát, musíš podvádět, jinak dopadneš zle. Ale to je taky lež.

Můžeš to všechno opustit a poprosit pravého Boha, aby ti místo toho ukázal pravdu. Aby tě naučil žít novým životem.

Je na tobě, komu budeš věřit. Bohu, nebo Makolimu?

Boží slova od bílého bratra

Děti a vnoučata, na světě byli tři bratři, ze kterých vznikly tři velké národy. Jeden bratr byl bílý, druhý černý a třetí bratr Karen. Bůh viděl, že všichni žijí zle a nepoznají pravdu od lži. Proto k lidem promluvil a dal jim svá slova – pravidla, jak na zemi žít. Podle nich lidé poznávali, co je pravda a naučili se, jak mají žít.

Bratr Karen byl nejstarší ze všech, ale se životem si nedělal moc starostí. Měl rád zábavu. Nechtěl poslouchat rodiče. Hádal se se svými bratry. Na Boží slova nedával pozor. Raději se odstěhoval do své země.

Karen si žil po svém, až jednoho dne zjistil, že už nezná žádná Ajwova slova. Ani jeho černý bratr už Boží slova neznal. Jenom nejmladší bílý bratr byl opatrný

a pamatoval si Boží slova. Protože poznával pravdu od lži, naučil se stavět stroje, postavil bílé lodě a plavil se po moři. Tak se bílému bratru a jeho národu dařilo lépe a lépe.

Bratr Karen ale úspěch neměl. Ztratil Boží slova, proto neuměl poznat co je pravda. Jeho národ často válčil, byli více nemocní a nedařilo se jim.

Ale Bůh nás miluje. Miluje i Kareny, kteří zapomněli na jeho slova. Proto ještě znovu promluvil a slíbil nám pomoc. Ajwa dal našim předkům proroctví, že jednoho dne přijde bílý bratr a přinese nám Boží slova. Bílý bratr přinese knihu, ve které budou Boží slova. Tak budeme moci znovu poznat pravdu a začít lépe žít.

AKTIVITA

kontrola vajíček

Položte dopředu prázdná plata od vajíček. Někdy je opravdu těžké dávat si pozor a o něco se postarat. Bratr Karen nezvládl starat se o Boží slova. Vy jste se měli postarat o děti z vajíček. Některým se to povedlo a jiným ne. Nechte děti po jednom přicházet dopředu a položit vajíčko (nebo to, co z něho zbylo) do plata. Každý krátce řekne, jak se mu podařilo vajíčko uchránit, nebo naopak jak se stalo, že ho neuhlídal.

Skupina, ve které každý člen bude mít alespoň kousek vajíčka, a zároveň nejméně jedno vajíčko zůstane celé, získá ozdobu na kroj.

Seznam potřeb

- Prázdná plata od vyfouknutých vajíček
- Bible (Matouš 7,7)

ozdobu získají

když každý ze skupiny bude mít alespoň kousek vajíčka a nejméně jedno vajíčko zůstane celé

Bůh nám slíbil pomoc

Je opravdu těžké něco uhlídat. Někdy člověk nedává pozor. Jindy se snaží, ale udělá chybu. Nebo udělá chybu někdo jiný. A neštěstí je tady.

Možná i ty jsi v podobné situaci jako Kareni. Tvoji rodiče neznají Boží slova. Nemohli tě naučit, jaký je Bůh ani co se mu líbí a co se mu nelíbí. Nebo nemáš rodiče, kteří by tě mohli učit. Třeba jsi zkoušel hledat pravdu sám, ale našel jsi jenom lži a podvody. A tak neznáš Boží slova.

Nebo jsi spíše jako bratr Karen. Znal jsi Boží slova. Rodiče tě to naučili. Slyšel jsi o Bohu v církvi, nebo na klubu. Ale staral ses radši o jiné věci. Nehlídal jsi Boží slova. A teď nevíš, jak máš žít. Neznáš doopravdy Pána Boha a nejsi s ním.

Ale i tebe Bůh miluje. I když neznáš jeho slova. I když jsi udělal mnoho věcí, za které se stydíš. Bůh chce být zase s tebou. Právě proto dal vytvořit vzácnou knihu: Bibli. V Bibli zapsal svá slova. Tam můžeme zjistit, jak nás chce zachránit. A v Bibli Bůh říká: *přečtěte Matouš 7,7*. A tak se i ty teď můžeš modlit: „Pane Bože, prosím, dej mi tvoje slova. Ukaž mi pravdu.“

Nepotřebuješ k tomu žádné věštění, ani tabulky, nebo duchy. Bůh tě stvořil, zná tě a poslouchá, co říkáš. Proto se můžeš modlit. A pak Bůh splní, co slíbil: *Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete...*